

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Mezey Julianna ügyvéd (1237 Budapest, Köves út 190.) által képviselt felperesnek a dr. Orosz D. Balázs ügyvéd (1032 Budapest, Bécsi út 52-54.) által képviselt alperes ellen felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt indított petében a Pest Megyei Bíróság 2007. március 12-én kelt 10.G.40.082/2006/9. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi társaságot az 1999. december 15-én kelt társasági szerződéssel beltagnaként az alperes perben nem álló házastársa -né - (a továbbiakban beltagnaként az alperes alapították. A tagok munkaviszonyban is álltak a társasággal. A társaság főtevékenysége zöldség, dísznövény termesztése, tevékenységi körei között több kiskereskedelmi tevékenység is szerepel, üzletvezetésére, képviselésére a beltagnak jogosult.

Felperes a szám alatti bérelt üzlethelyiségben „élelmiszer, vegyes- és használt cikk boltot” üzemeltetett.

A felperes tagjainak házastársi életközössége 2005. februárjában megszakadt. A beltág a felperessel fennálló munkaviszonya 2005. május végén megszűnt, ettől kezdve a felperes vezetésében, irányításában, napi működtetésében nem vett részt. Ugyanakkor továbbra is figyelemmel kísérte a cég könyvelését, gazdálkodását, illetve képviselőként aláírta a társaság leveleit, okiratait.

A beltág 2006. április 15-én kelt levelében közölte alperessel, a társaságban fennálló tagsági jogviszonyát meg akarja szüntetni, erre közös megegyezéssel akkor lát lehetőséget, ha a társaság 3.000.000 forintot fizet részére, illetve erre biztosítékkal megerősített módon kötelezettséget vállal. Ellenkező esetre kilátásba helyezte tagsági viszonya azonnali hatállyal történő felmondását, továbbá azt, hogy a cégbíróságnál törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez a társaság törvénysértő működése miatt, valamint, hogy felmondja a „társaság tevékenységének gyakorlását biztosító bérlemény bérleti szerződését, tájékoztatja az adó- és társadalombiztosítási hatóságot, az üzleti partnereket és hatósági kényszerintézkedés igénybevételével bezáratja a társaság által működtetett üzlethelyiséget”.

2006. június 8-án a beltág a felperes képviselőjeként a társaság által üzemeltetett szám alatti „élelmiszer, vegyes- és használati cikkek bolt” működési engedélyének bevonása iránti kérelemmel fordult az illetékes polgármesteri hivatalhoz. Kérelmét azzal indokolta, a cég törvényes működése nem biztosított, ezért megszünteti a felperesi társaságot.

A polgármesteri hivatal 2006. június 27-én kelt 1671/2006 számú határozatával a kérelemnek helyt adott és az üzlet működési engedélyét bevonta.

Időközben 2006. június 20-án a felperesi társaság tagjai tagok gyűlését tartottak. Az erről készült jegyzőkönyv egyebek mellett rögzíti, a beltág felkérte alperest a bolt vezetésére, aki ezt nem vállalta, „az időpont vitatott”. 2005. májusában alperes be szeretne zárni a boltot, mert nem tudtak megállapodni a cég irányításában, és a vagyon megosztásában, de a bezárás megghiúsult, mert „az ügyvezető igazgató munkába állt”. A jegyzőkönyv szerint továbbá alperes többször kezdeményezte, szüntessék meg a céget, vagy a beltág lássa el a cég vezetését oly módon, hogy biztonságosan működhessen, illetve a továbbiakban alperes beltágként, míg házastársa kültagként vegyen részt a társaságban. Megegyezés azonban nem született.

A beltág képviselő 2006. július 21-én rendkívüli felmondással megszüntette az alperes felperessel fennálló munkaviszonyát egyebek mellett arra hivatkozással, alperes többszöri felhívás ellenére sem számolt el a 2006. január és május 31. között a vegyesboltban végzett gazdasági tevékenysége pénzügyi adatairól.

Alperes a rendkívüli felmondás miatt munkaügyi pert indított a felperesi társasággal szemben, a per folyamatban van.

Alperes 2006. augusztus 7-én kelt levelében azonnali hatállyal felmondta a felperesi társaságban fennálló tagsági jogviszonyát. Felmondását azzal indokolta, teljesen lehetetlenné vált a beltaggal való együttműködés. A társaság beltagja több, mint 11 hónapig a társaság ügyeivel, így különösen a vegyesbolt üzemeltetésével nem foglalkozott, majd anélkül, hogy azt vele előzetesen egyeztetne volna, olyan intézkedéseket hozott, amelyek ellentételesek a társaság üzleti céljaival. Felmondta a vegyesboltként használt helyiség bérleti szerződését, a működési engedélyt visszaadta, rendkívüli felmondással megszüntette a kültág munkaviszonyát.

A felperesi társaság képviselője a felmondást 2006. augusztus 8-án átvette.

A felperes 2006. augusztus 23-án előterjesztett keresetében az alperes tagsági viszonya azonnali hatályú felmondása érvénytelenségének megállapítását, alperes perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, alperes nem indokolta megfelelően az azonnali hatályú felmondást, az abban megjelölt indokok valótlanok, nem szolgálhatnak alapul annak megállapításához, hogy a felperesi társaság beltagjának magatartása a társaság célját veszélyeztetné. Úgy nyilatkozott továbbá, a társaság nem helyezkedett a 2006. évi IV. törvény hatálya alá, működésére az 1997. évi CXLIV. törvény rendelkezései az irányadók.

Perköltségként a kereseti illeték, továbbá 30.000 forint+áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére tartott igényt.

Alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte. Hangsúlyozta, a felperesi társaság beltagja magatartásával együttműködési kötelezettségét és a társaság céljait súlyosan megsértette, ezért tagsági viszonyát jogszerűen mondta fel azonnali hatállyal. Hivatkozott arra is, a felperes beltagja 2006. augusztus 15-én két gyermekével közösen Kft. elnevezéssel gazdasági társaságot alapított, a felperesi társaság teljes árukészletét e társaságra ruházta át, amely társaság főtevékenysége egyebekben megegyezik a felperesi társaság főtevékenységével.

Az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott, ennek keretében személyesen meghallgatta a felperes beltagját, valamint az alperest.

A beltág egyebek mellett úgy nyilatkozott, 2005. júniusától teljesen az alperesre bízta az üzlet vezetését, azonban az iratokat szükség esetén aláírta, a könyvekbe

betekintést nyert, a társaság levelezését is átnézte. A kasszát az alperes zárta, minden bevétellel ő gazdálkodott. 2006. elejétől májusáig észlelte, elmaradt az áfa befizetése és további tartozások is felhalmozódtak. Felszólította alperest a befizetések teljesítésére, alperes azonban azt válaszolta, erre nincs pénz, egyébként is minden tartozásért a beltág felel. Miután alperessel nem tudott megegyezni sem a közös gazdasági tevékenység folytatásának, sem megszüntetésének kérdésében, 2006. nyár közepén „átvette a céget”. A bolt működési engedélyének bevonását azért kezdeményezte, hogy „rákényszerítse” alperest a megegyezésre. Utóbb azonban a működési engedélyt bevonó határozat az ő eljárásának eredményeképp visszavonásra került, a felperesi társaság ismét megkapta a működési engedélyt. Időközben az üzlet céljára bérelt helyiség bérleti jogát a gyermekeivel közösen alakított kft. szerezte meg, és 2006. október 24. óta már a bolt működési engedélye is a kft. nevére szól.

Alperes egyebek mellett azt adta elő, ő is tárgyalásokat folytatott az üzlethelyiség bérbeadójával arról, hogy amennyiben felperes felmondja a bérleti jogviszonyt, úgy a helyiséget egy időközben általa alapított másik betéti társaság részére adja bérbe. A bérbeadó képviselőjétől értesült arról, hogy felperes „meggondolta magát”, mégsem kívánja felmondani a bérleti szerződést. A felperes beltágja ezt követően teljesen kizárta őt a cég működéséből, majd munkaviszonyát is felmondta.

Az elsőfokú bíróság 2007. március 12-én kelt 10.G.40.082/2006/9. számú ítéletével a keresetet elutasította és felperest az alperes részére 36.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Ítélete indokolásában a rendelkezésre álló adatok, a peres felek személyes előadása alapján tényként állapította meg, hogy a felperesi társaság üzletvezetésre jogosult beltágja ténylegesen hosszú időn keresztül nem látta el az üzlet működésével, irányításával összefüggő feladatokat, amit egyebekben maga is elismert. Azzal pedig, hogy a társaság bevételi forrását jelentő vegyesbolt működési engedélyének visszavonását kezdeményezte, a beltág nagymértékben veszélyeztette a társaság céljának elérését, különös tekintettel arra, hogy az engedély visszavonásra is került. Az alperes tagsági viszonyának azonnali hatályú felmondása alaki és tartalmi szempontból egyaránt megfelelt az 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.) 94.§-ában foglaltaknak. A felmondásban felhozott indokok valóságok, megalapozzák a tagsági viszony azonnali hatályú megszüntetését. A felperes keresete ezért megalapozatlan.

Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresete szerinti ítélet meghozatalát kérte.

Hangsúlyozta, képviselője éppen annak érdekében bízta meg alperest a vegyesbolt mindennapi működtetési teendőivel, hogy magánéleti problémáik ne befolyásolják a társaság közös gazdasági tevékenységét. A képviselő tevékenysége ezt követően a

számviteli, munkaügyi irányításra korlátozódott, a társaság működése érdekében azonban szellemi munkát végzett.

A 2006. június 20-i tagok gyűlésén mindkét tag kinyilvánította, folytatni kívánja a társaság tevékenységét, a felperesi képviselő nem kívánt felhagyni a társaság tevékenységével. Alperes munkaviszonyának rendkívüli felmondására pedig azért került sor, mert alperes nem volt hajlandó elszámolni a 2006. elejétől jelentkező veszteséggel.

Állította azt is, azzal, hogy alperes a társaságot kitette a fizetéseképtelenség veszélyének, alperes tanúsított a társasági szerződést megszegő, a társaság tevékenységét súlyosan veszélyeztető magatartást. Mindezeket figyelembe véve téves az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítélete.

Alperes a fellebbezésben foglaltakra ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

A 2006. június 30-ig hatályban volt, azonban a jelen eljárásban még irányadó a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.) a gazdasági társaságok alapításáról, működéséről, a tagok jogairól, kötelezettségeiről is rendelkezett.

A Gt. 94 §-a kimondta, bármely tag a társaságban fennálló tagsági viszonyát írásban, az ok megjelölésével azonnali hatállyal felmondhatja, ha a társaság valamely más tagja a társasági szerződést súlyosan megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést, vagy a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyezteti.

A 102. §-ában, 86. § (1) bekezdésében és 87. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában a betéti társaság üzletvezetése körébe tartozó feladatok ellátása a beltag hatáskörébe tartozott, míg a betéti társaságokra is irányadó 89. § (1) bekezdése a társaság szokásos üzleti tevékenységébe nem tartozó ügyekben való döntéshez valamennyi tag egyhangú szavazatával történő határozathozatalt írt elő.

A Gt. 9. § továbbá a társaság és tagjai törvényben nem szabályozott személyi, vagyoni viszonyaira a Ptk. szabályait rendelte alkalmazni. A gazdasági társaság alapításával létrejött sajátos többpólusú jogviszonyban tehát a Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti jóhiszemű joggyakorlás, a tisztesség és a kölcsönös együttműködési kötelezettség követelményének is érvényesülnie kellett. Fokozottan

irányadó volt mindez a személyegyesítő jellegű társaságok, így a betéti társaságok esetében.

Az olyan magatartás tehát, amely alkalmas volt arra, hogy aláássa a tagok között a társaság keretei közötti eredményes együttműködéshez elengedhetetlenül szükséges bizalmat, veszélyeztesse a társaság fennmaradását, működése eredményességét, mint társaságellenes magatartás, azonnali hatályú felmondás alapjául szolgálhatott.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a beltág azzal, hogy huzamosabb időn keresztül nem tett eleget a társaság irányításával, működésével összefüggő feladatainak, valamint a társaság működési engedélyének visszavonására irányuló és a működési engedély visszavonását eredményező magatartásával nagymértékben veszélyeztette a társaság céljának elérését. Mindez a magatartás továbbá alkalmas volt arra is, hogy a társaság közös működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges bizalmat megingassa, a további együttműködést ellehetetlenítse, s megfelelő alapot szolgáltatott az alperes azonnali hatályú felmondásához. Helytálló tehát az elsőfokú bíróság elutasító határozata.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetéséről.

Alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2008. június 19.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiss Sándorné
tisztviselő